

Estat de conservació: bo

«El primer cap a qui cal demanar responsabilitats és al Bisbat que n'és el propietari. Que gran part del nostre patrimoni cultural estigui a les seves mans ha dut una quantitat molt important de problemes»

Divendres va ser un dia molt trist per als rossellonesos, el nostre campanar va ser notícia arreu per haver-se desplomat en qüestió de segons. 254 anys d'història impulsats pel bisbe Galindo i els arquitectes Josep Burria i Miquel Batiste per reemplaçar l'antic temple de 1637, s'ensorraven davant la mirada de milers de persones que n'han vist les imatges virals. A hores d'ara ja en deuen ser milions. Sento tristesa, ràbia i un cert deshonor i és que ens ha caigut el campanar, collons!

No sé si els campanars simbolitzen el poder religiós o pel fet de ser més luxosos o menys potser donen pistes sobre el poder econòmic d'un poble, potser només representen un fàl·lic poder masculí i mola més el que el té més llarg i més ufanós. El que si sé és que mentre veia com s'anaven desprenent les runes del campanar se m'anava desprenent l'endometri i així, com si res, ahir el campanar ens deia adéu. I adéu també ens deia l'únic patrimoni cultural històric que teníem a Rosselló juntament amb el conjunt d'Al-Kanís.

Així d'entrada vaig pensar que era un càstig diví perquè he decidit no casar-me per l'església però poc hi crec en divinitats encara que es faci difícil d'assumir, d'entendre i d'admetre, no penso caure en supersticions. Em vaig passar ben bé una hora davant les runes poques hores després dels fets, mirant-me-les com qui vetlla un mort, resseguint amb els ulls la retro com aixecava les campanes enlaire i al vespre hi vaig tornar a passar per comprovar que no eren imaginacions i hi vaig sorprendre gent que s'enduia pedres. Em va recordar a les imatges dels saquejos dels supermercats quan hi ha hagut algun tipus de catàstrofe natural tot i que l'arquitectura poc en té d'arbitrària i casual.

De debò que no s'hi podia fer res? El primer que he fet és anar a la fitxa de patrimoni que té la Generalitat al seu portal i el que m'hi trobo és un cínic ?estat de conservació: bo?. Em pregunto què passaria si això hagués succeït al bell mig de Barcelona o s'hagués desplomat qualsevol altre monument de capital, segurament no seria una anècdota per comentar pel whatsapp, molt probablement veuríem com els experts sortirien traient foc pels queixals i els polítics de l'oposició demanarien dimissions, per tot arreu rodarien caps. Possiblement també seria excessiu l'espectacle però tampoc ens podem quedar de braços plegats i donar-nos un copet a l'espatlla: ?ara ja no s'hi pot fer res, noa?, em deia un veí.

Una cosa és certa, el primer cap a qui cal demanar responsabilitats és al Bisbat que n'és el propietari. Que gran part del nostre patrimoni cultural estigui a les seves mans ha dut una quantitat molt important de problemes i ara en veiem les conseqüències. En territori profund hi tenen nombrosos béns culturals força descuidats i sense manteniment, no sé pas de què els serveix no pagar IBI si el que estalvien no ho inverteixen adequadament.

Malgrat tot la Llei de Patrimoni és prou clara en el seu article 67 en cas que hi hagi incompliment de conservació per part del propietari pel que fa als béns catalogats. L'església de Rosselló de Sant Pere Ad Vincula és un bé catalogat des de l'any 2011 (BCIL), fet que li hem d'agrair a l'alcalde Jaume Fernández que va demostrar ser el dirigent municipal més sensible en les qüestions culturals i històriques de Rosselló, i no és pas que amb en Fernández tinguéssim una entesa política fluida, però al pa i al vi vi.

Rosselló no és un municipi que destaquï per la seva autoestima cap a la seva pròpia història i patrimoni i si hi ha alguna lliçó moral a aprendre en aquesta desgràcia és que Rosselló mereix molta

més cura del seu propi relat i cultura. Què diu també l'article 67? Que ?en cas de perill imminent per a l'immoble, l'administració competent pot executar les obres imprescindibles per a salvaguardar el bé sense necessitat de requeriment previ? o fins i tot que té ?efectes d'expropiació, l'incompliment dels deures de conservació, preservació, manteniment i protecció? i la situació de perill o ruïna imminent d'un immoble?. El nostre ajuntament és i era competent per no haver d'esperar l'actuació del bisbat si així ho volia, i en cas de perill imminent, que hi era des de fa gairebé un mes, podia actuar apuntalant d'urgència el nostre campanar sense necessitat de demanar permís a ningú ni esperar la resolució del requeriment del bisbat.

Si fóssim una capital ara fariem una comissió d'estudi per saber què ha passat, per depurar responsabilitats si n'hi ha, i si no n'hi ha doncs tots més tranquils, fora conflicte que no agrada a ningú haver de passar comptes. En aquesta comissió i treballant tota la informació adequadament podríem evitar futurs imprevistos, saber si l'enfonsament del nostre símbol més preuat al poble va ser perquè no va superar l'escapçament durant la guerra, es deu a l'obra que s'hi va fer l'any 1965, a l'afegitó de l'any 1990 o bé a l'enderrocament de la Casa del Mossèn.

Pel que fa a la Generalitat, podria elaborar un protocol que serveixi també d'exemple per a altres municipis que pateixin situacions semblants amb el seu patrimoni cultural gestionat pel bisbat, i de passada també podria actualitzar la fitxa per no continuar ferint la sensibilitat dels rossellonesos, suggerim canviar-la per "estat de conservació: ruïna." Finalment i no menys important, aquesta comissió també podria estudiar si s'escau l'expropiació del que queda de la nostra menyscabada església.

Però és clar, no som cap capital, som el que som.